

VÓ NGỰA VÀ LỜI KINH TRÊN ĐÁ

Nguyễn Văn Hiếu

Từ lúc khởi hành, con ngựa đã làm ngắn thời gian và không gian, kéo dài biên cương trong những cuộc viễn chinh, những giao dịch đổi chác thương mại xuyên qua từ Âu sang Á qua con đường tơ lụa của Marco Polo hoặc những chặng đường chiêm bái thánh kinh. Dấu chân ngựa trải dài trên quả đất đã tạo dựng một phần lịch sử giữa các dân tộc. Có biết bao nhiêu những con ngựa gắn liền qua từng trang sử đời sống của đất nước và con người đó.

Con ngựa Xích Thổ của Quan Vân Trường vượt qua năm cửa ải trăm sáu tướng của nhà Ngụy rồi phải chạy lạc loài trong trận bị phục binh của Đông Ngô ở đất Kinh Châu. Con ngựa xông xáo tả xung hữu đột của Triệu tử Long trong trận Trường Bản. Con ngựa ô của Hạng Võ bị vây khốn chốn đầm lầy vùng rừng núi sông Dương Tử từ bến đò Bạch Hạ đến Ô Giang. Con ngựa không mỗi chân bon đưa Lưu Bang ngồi trên yên rồng rả năm năm trời cùng hện Hạng Võ đến đất Hàm Dương. Những con mã chiến sơn của Thành Cát Tư Hãn, của Hốt Tất Liệt và cùng đạo quan Mông Cổ luôn sống trên lưng ngựa băng ngang xẻ dọc dẫm nát vùng Trung Á đến bờ biển Địa Trung Hải. Con ngựa chứng dưới tay cương của Alexandre Đại Đế tung hoành vùng Biển Đen đến Bắc Phi rồi qua sông Tigris đến bờ sông Indus xứ Ấn Độ. Con ngựa của Nã Phá Luân vượt qua vùng Bắc Âu Từ Austerlitz đến

Waterloo đến vùng băng tuyết nghiệt ngã của Nga Hoàng. Con ngựa vượt hết chặng đường gai góc của tướng quân Lý Thường Kiệt trong đợt phá Tống bình Chiêm. Con ngựa đưa tin nhanh như chớp của Trần Nguyên Hãn đời

Lê chiến thắng quân Minh. Con ngựa thần tốc của Bắc Bình Vương Nguyễn Huệ thẳng tiến đến Bắc Hà nhanh chóng đánh tan quân nhà Thanh. Con ngựa sắt của Thánh Gióng Phù Đổng Thiên Vương tung trời trở thành chuyện truyền kỳ của tinh thần tuổi trẻ bảo vệ đất nước Việt Nam chống lại giặc nhà Ân xâm lăng đến từ phương bắc. Đến con thần mã màu trắng của chàng tài tử Rogers Roy "vua của phim cao bồi" sôi nổi vùng miền viễn Tây Hoa Kỳ trên màn ảnh. Con ngựa nổi tiếng Phar-Lap trở thành huyền thoại trong thú đua ngựa ở Úc và con ngựa gỗ ngụy trang cứu thoát nàng Helena thành Troy trong cổ sử Hy Lạp.

Những con ngựa trên làm rạng danh và cũng gieo nhiều tang thương đẫm máu. Người và ngựa đã đi đến cùng điểm chiếm đoạt tất cả mang về những chiến thắng khải hoàn với lời thề "lấy da ngựa bọc thân".

Những chiến sử trên là những cuộc tương tranh không ngừng. Từ một vùng thảo nguyên thật yên bình, tia nắng chiếu dài lướt thướt qua đồng hoang, những con ngựa đàn thản nhiên ăn từng ngum cỏ, buông nhẹ gót chân thông thả qua triền đồi, xuống từng hồ uống nước. Trong khi Huyền Trang ngồi trên yên vuốt khe khẽ trên má, xoa dài trên bờm ngựa. Con Bạch Mã đứng im. Huyền Trang vừa gò ngựa lại vừa nói:

- Các môn sinh! Chúng ta sẽ lên đường qua Tây Vực vào trăng thượng tuần này.

Cũng vào một đêm trăng, con ngựa Kiền Trắc và Sa Nặc đã đưa Thái Tử Tất Đạt Đa vượt dòng sông Anoma đi tìm chân giải thoát. Nhưng suốt cuộc hành trình sắp tới của chúng ta sẽ đầy gian khổ. Ta vẫn cứ đi vì niềm tin sắt son của cuộc đời này, của mỗi con người muốn

thoát ra khỏi nỗi khổ đau của kiếp người.

Rời Trường An, dân theo sông Hoàng Hà, nước sông tuôn đổ vào đồng bằng bao la. Núi Hoàng Ly trải dài về phương Bắc, đầu đây vài mái nhà tranh của nhân gian vạn lửa cơm chiều.

Qua vùng sa mạc Gobi nóng bỏng, những con trời cao cuộn cuộn như muốn nuốt tươi chôn lấp thầy trò Huyền Trang trên đường thỉnh kinh. Đến vài thành phố hùng vĩ trong rừng sâu, những thành quách đền đài im đứng với thời gian, những rặng núi âm u huyền bí chỉ còn lại những mảnh vụn của một nền văn minh rải rác đó đây trên vùng hoang phế.

Huyền Trang đếm những bộ kinh mang về Trung Hoa. Khi băng qua dòng suối lớn, nước đổ xiết ào ào trên những tảng đá tung toé thấm ướt vài cuốn kinh, Huyền Trang sai các môn đồ đem phơi từng trang kinh trên các phiến đá ven bờ suối của buổi trưa từng cơn nóng sa mạc thổi đến. Lúc khô định gỡ ra thì có vài tờ đã dính cứng vào đá không sao gỡ được. Những lời kinh này bỏ lại in trên đá của ngàn năm trước đây bây giờ để vũ trụ nhân sinh miệt mài tìm kiếm.

Huyền Trang miên man nghĩ đến một sự mất mát to lớn trong sự nghiệp khó tìm lại. Với ta, đây là linh hồn của nghĩa sống, là hạnh nguyện độ sinh và là tiếng nói của con tim trần thế đi tìm lần bùng sáng của trí tuệ. Nhưng suốt cuộc hành trình qua ta có còn để lại phía sau những gì? Phía sau là những dấu chân người và vó ngựa đã bị gió cát tuyết băng lấp đầy. Những cánh nhọn giữa lưng trời đâu còn để

lại đường bay. Và vó câu đã qua từng trũng ngõ hẹp.

Về đến Trường An, ngàn hoa kết thành chào đón Huyền Trang, nhà chiêm bái hành hương trở về. Huyền Trang buộc ngựa, âu yếm cảm ơn con tuấn mã đã giúp đưa đi qua suốt đoạn đường dài. Rồi Huyền Trang triu mến quay lại các môn đồ đồng hành nhìn lại suốt thời gian cuộc hành trình thỉnh kinh trước các hiểm nguy và trước mọi cám dỗ của con người. Mỗi chặng đường đi qua là mỗi chặng đường vượt qua vòng sinh diệt để thiết lập được sinh diệt và làm hồi sinh được cây chũng tử tươi tốt hôm nay. Mỗi bước đi như còn vọng lại lời kinh: "*Do nương theo trí huệ Bát Nhã, mà tâm không bị chướng ngại, vì không bị chướng ngại nên không sợ hãi, xa rời các thứ mộng tưởng điên đảo, tiến tới đạo quả Niết bàn*". Giọng tâm thức bừng sáng, Huyền Trang lần bước vào Lô Âm tự.

Ta thỉnh kinh vô tự

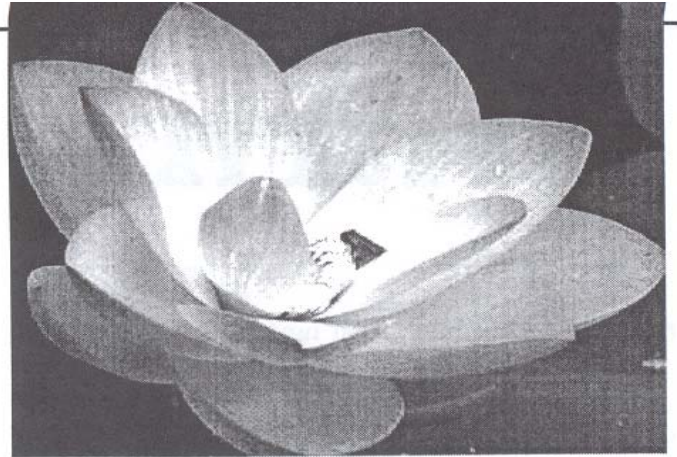
Tụng lớn lời vô ngôn

Kinh ướt phơi bên suối

Ngẩn ngơ

Vái thỉnh không

Những lời kinh "Bất thành văn tự" bây giờ chỉ còn là thỉnh không. Tiếng chuông ngân lạy bài Bát Nhã. Chân Kinh là kinh vô tự. Nhưng khó khăn thay làm sao đọc được, khi nhân sinh đi tìm hương giải thoát khổ đau nhưng chưa nói lên những điều thực tướng. Bỗng lời kinh bên bờ suối năm nào

tưởng đâu không tìm lại được. Cũng hơn ngàn năm sau kể khi lời kinh ướt những nhòa, vừa tìm lại trên đá kia nét chữ to như lời kinh đọng lại tong bài thơ "Phong Kiều Dạ Bạc" của Trương Kế đời Đường được danh bút Du Khúc Viên đời Thanh tạc ghi trên đá ở chùa Hàn Sơn đất Tô Châu.

"Nguyệt lạc ô đề sương mãn thiên

Giang phong ngư hỏa đối sầu miên

Cô Tô thành ngoại Hàn Sơn tự
Dạ bán chung thanh đáo khách thuyền".

Tạm dịch

Quạ kêu trăng lặn sương rơi
Đèn chài, lửa bãi đối người nằm co

Thuyền ai đậu bến Cô Tô

Nửa đêm nghe tiếng chuông chùa Hàn Sơn

Lời kinh in trên đá chỉ còn thu về lại tiếng chuông tỉnh thức trong đêm thanh vắng khơi động qua mọi miền pháp giới vang vọng mãi trong lòng người.

Bây giờ tiếng ngựa hí vang trời, tiếng lục lạc ma quái trở thành tiếng chuông gọi người tỉnh trở về nơi thương yêu yên bình sau ngày chinh chiến.

Nguyễn văn Hiếu